

Kokybės SERTIFIKAVIMAS

I dalis

*Įvadas ir religinis-etninis bei produktų
kokybės sertifikavimas*

Juozas RUŽEVIČIUS

juozas.ruzevicius@ef.vu.lt

Tel.: 8686 09710

www.kv.ef.vu.lt

Vilniaus universitetas

© Juozas RUŽEVIČIUS, 2019-2022

1. Įvadas į tarptautinę sertifikavimo sistemą

Produktų sertifikavimo tipai

```
graph TD; A[Produktų sertifikavimo tipai] --> B[Kokybės (ir saugos)]; A --> C[Aplinkosaugos (ekologinis)]; A --> D["Socialinės atsakomybės<br/>Sąžiningos prekybos (Fair Trade)<br/>Religinis-etninis<br/>Prekių kilmės"];
```

Kokybės (ir saugos)

**Aplinkosaugos
(ekologinis)**

**Socialinės atsakomybės
Sąžiningos prekybos (*Fair Trade*)
Religinis-etninis
Prekių kilmės**

NAUJOS sertifikavimo rūšys Lietuvoje ir PASAULYJE:

1) SVEIKO MAISTO sertifikavimo ženklas

- „Rakto skylutės“ simboliu galima sertifikuoti ir ženklinti maisto produktus, kurie atitinka griežtus reikalavimus dėl mažo riebalų, cukraus ir druskos bei didesnio maistinių skaidulinių medžiagų kiekio.
- Paženklintus produktus kontroliuoja Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

NAUJA: 2) Restoranų ir kavinių higienos ir kokybės sertifikavimas ir ženklvinimas Lietuvoje

- **Kiek puodelių – tiek garantijų: vertina Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba:**
vienas puodelis – **nepatenkinama** higienos būklė, du – patenkinama, trys – vidutinė, keturi – gera, **penki – puiki!**
Įvertinta įmonė suteiktą balų (puodelių) skaičių privalo skelbti viešai, t.y. klientams matomoje vietoje.

**Panašiai
sertifikuojama ir
užsienyje:
Liverpulis,
JK**

FOOD HYGIENE RATING

0 1 2 3 4 **5**

VERY GOOD

Pumpnickels, 95A Mount Pleasant, Liverpool, L3 5TB

Date of hygiene rating
8/1/14

Authorising signature

Contact details
Liverpool City Council
Public Protection Division
Municipal Buildings
Dale Street
Liverpool
L2 2DH
Telephone: 0151 233 3055

For more information about the Food Hygiene Rating Scheme visit food.gov.uk/ratings

The food hygiene rating shown above reflects the standards found on the date of inspection or visit by the local authority. Ratings are given on a scale from 0 (urgent improvement necessary) up to 5 (very good). The rating is not a guide to food quality.

Liverpool
City Council

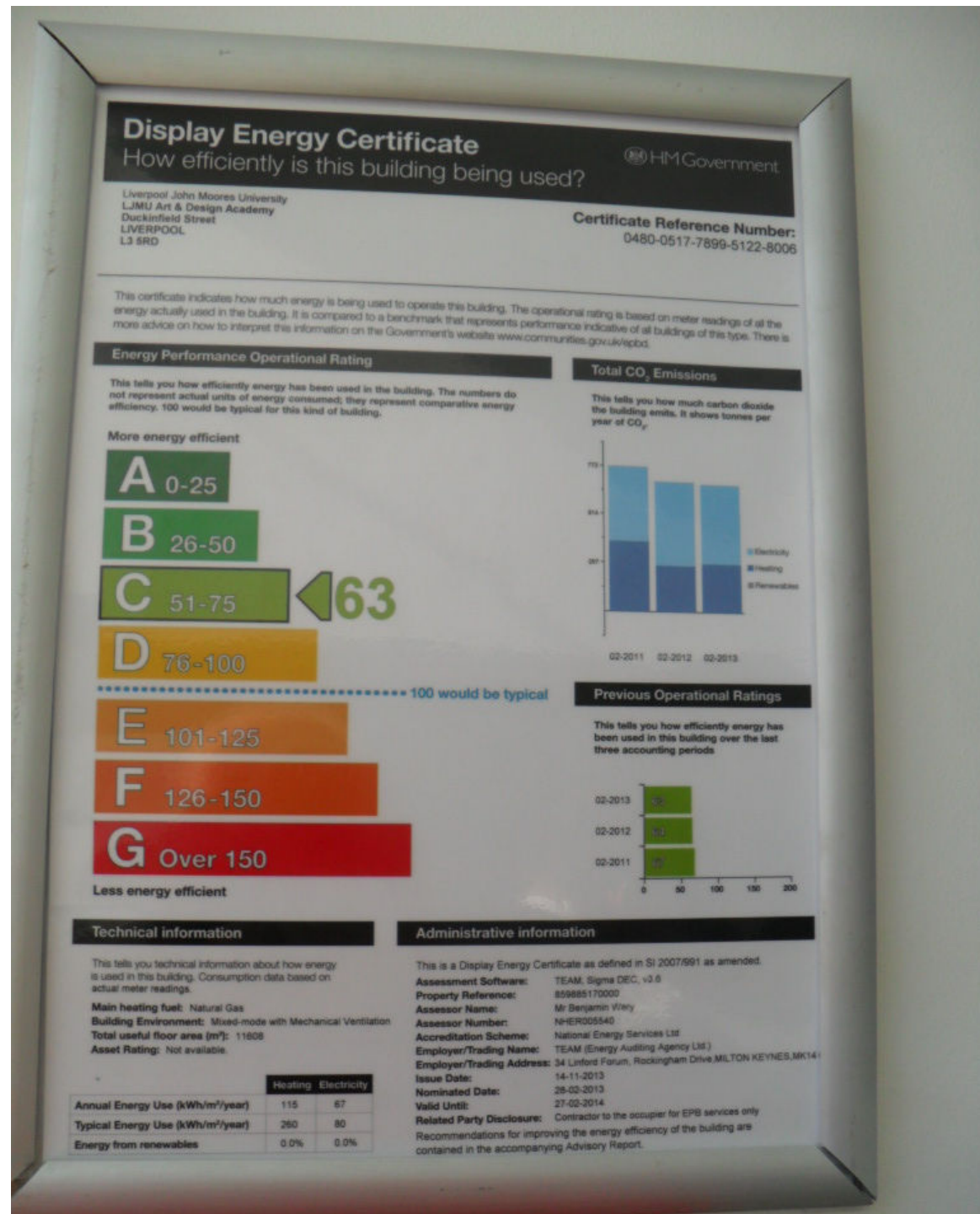

Food
Standards
Agency
www.food.gov.uk

This certificate remains the property of the local authority which reserves the right to remove it at any time.

**Lietuva: Išskirtinės kokybės
produkcijos (IKP) sertifikavimo
ženklas „Kokybė“**

Nauja: 4) pastatų energinis sertifi- kavimas

4. Naujos vadybos sistemos

- **BS 11000-1: 2010 (*būsimasis ISO standartas*): Collaborative business relationships.**

**Part 1:A framework
specification**

**BIZNIO VERTĖS KŪRIMAS
BENDRADARBIAUJANT**

Naujos ISO vadybos sistemos –
Kokybininkų būsimos veiklos lauko
plėtrai:

5. KVS SAVIVALDOJE

- **ISO 18091.** Quality management systems. Guidelines for the application of ISO 9001:2008 in local government

Naujos ISO vadybos sistemos –
Kokybininkų - Jūsų būsimos veiklos
lauko plėtrai:

**6) Turto (fizinio, finansinio,
neapčiuopiamo – human) vadyba**
ISO 55000: 2014. Standard for
Asset Management) –
buvęs - **PAS 55:2008**

Ką reiškia **PAS?**

Publicly Available Specification

Naujos ISO vadybos sistemos -
kokybininkų *būsimos veiklos lauko*
plėtra:

- **TickIT*plus*** is more than a certification
scheme for software development

1. **Testukas:** Kas sieja LONDONO OLIMPINES žaidynes, EUROVIZIJĄ Malmėje ir ISO?

International
Organization for
Standardization

Naujos ISO vadybos sistemos -

**ISO 20121:2012 “RENGINIŲ DARNOS
VADYBA**

Менеджмент мероприятий

***Event sustainability management
systems***

Akreditavimas, atitikties įvertinimas, laidavimas ir sertifikavimas

- **Akreditavimas**
- **Atitiktis** (Conformity)
- **Atitikties vertinimas** (Conformity Assessment)
- **Atitikties laidavimas: 2 formos:**
 - a) **Tiekėjo (I-sios šalies) atitikties deklaracija**
 - b) **Atitikties (III-sios šalies) sertifikatas**
- **Atitikties deklaracija: pavyzdys**

Kokybės atitikties deklaracija

Matavimų duomenys gauti pagal 2000/14/EB (1 m atstumu) ir DIN 45 635.

Prietaiso keliamo triukšmo garso slėgio lygis pagal A-charakteristiką tipiniu atveju siekia 87 dB (A); akustinio galingumo lygis 101 dB (A).

Naudoti klausos apsaugos nuo triukšmo priemonės!

Vibracijos pagreitis rankos plaštakos srityje tipiniu atveju yra mažesnis kaip 11 m/s^2 .

Mes atsakingai pareiškiame, kad šis gaminys atitinka tokius standartus ir normatyvinius dokumentus: EN 60 745 pagal direktyvų 89/336/EEB, 98/37/EB, 2000/14/EB nuostatas.

Izstrādājuma parauga pārbaude Nr. par atbilstību ES tehniskajiem noteikumiem ir veikta reģistrētā pārbaudes iestādē Nr. 0344, KEMA Quality B.V. Arnhem, Netherlands.

2000/14/EB: garantuojamas triukšmo akustinio galingumo lygis L_{WA} yra žemesnis nei 101 dB (A). Atitikties patikra atlikta pagal priedą V.

Techninę dokumentaciją parengė PT-LG/EAE, Stowmarket, Anglija.

Leinfelden, 01.10.2007.

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division

Galimi techniniai pakeitimai

**LIETUVOS
NACIONALINIS
AKREDITACIJOS
BIURAS**

Nacionalinis akreditacijos biuras yra Europos akreditacijos organizacijos (EA) Daugiašalių pripažinimo susitarimų signataras kalibravimo ir bandymų laboratorijų, darbuotojų, gaminių ir vadybos sistemų sertifikavimo bei kontrolės įstaigų srityse

AKREDITAVIMO PAŽYMĖJIMAS

Nr. LA.06.004

Galioja iki 2015-05-26

Nacionalinis akreditacijos biuras liudija, kad

***Lietuvos ir Vokietijos UAB
TUVLITA***

Vilniaus techninės apžiūros centras

Lentvario g. 7a, LT – 02241 Vilnius

atitinka LST EN ISO/IEC 17020:2004

reikalavimus ir akredituota kaip A tipo kontrolės įstaiga atlikti

***motorinių transporto priemonių ir jų priekabų
privalomąją techninę apžiūrą***

Akreditavimo sritis pateikta pažymėjimo priede

Pirmasis akreditavimo pažymėjimas išduotas 2005-06-01

Direktorė

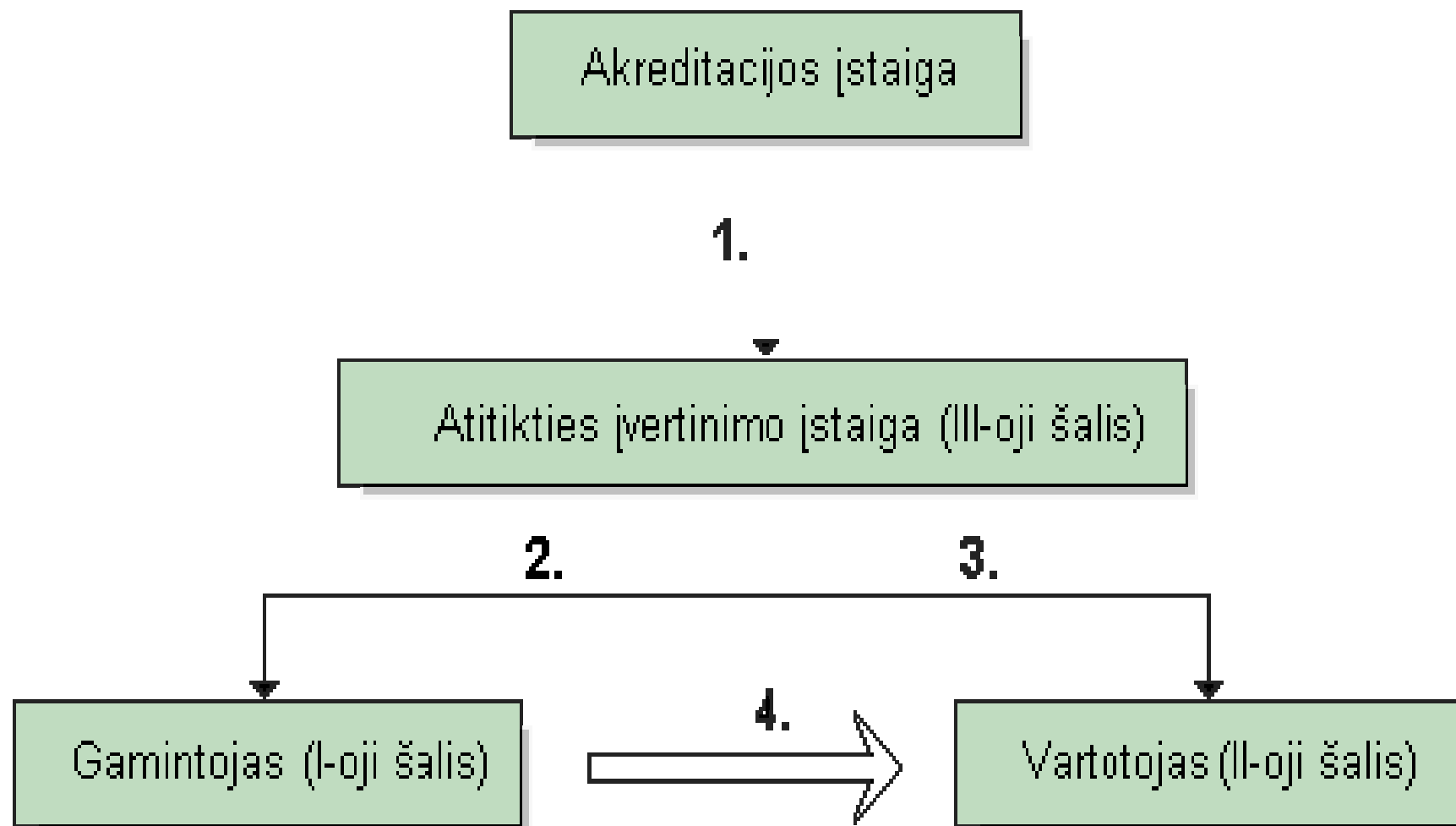
Irena Mikelionienė

2010-09-22, Vilnius

Atitikties įvertinimas, laidavimas ir sertifikavimas

Sertifikavimas – tai atitikties laidavimo procedūra, kuria III-ji šalis (t. y. valstybės įgaliota arba akredituota institucija) suteikia RAŠTIŠKĄ GARANTIJA (t. y. kokybės atitikties sertifikatą), kad gaminys, paslauga, procesas, sistema, ar asmuo tikrai atitinka nustatytus reikalavimus

Atitikties įvertinimo įstaigų (III šalis) kompetenciją ir patikimumą vertina akreditacijos įstaiga:

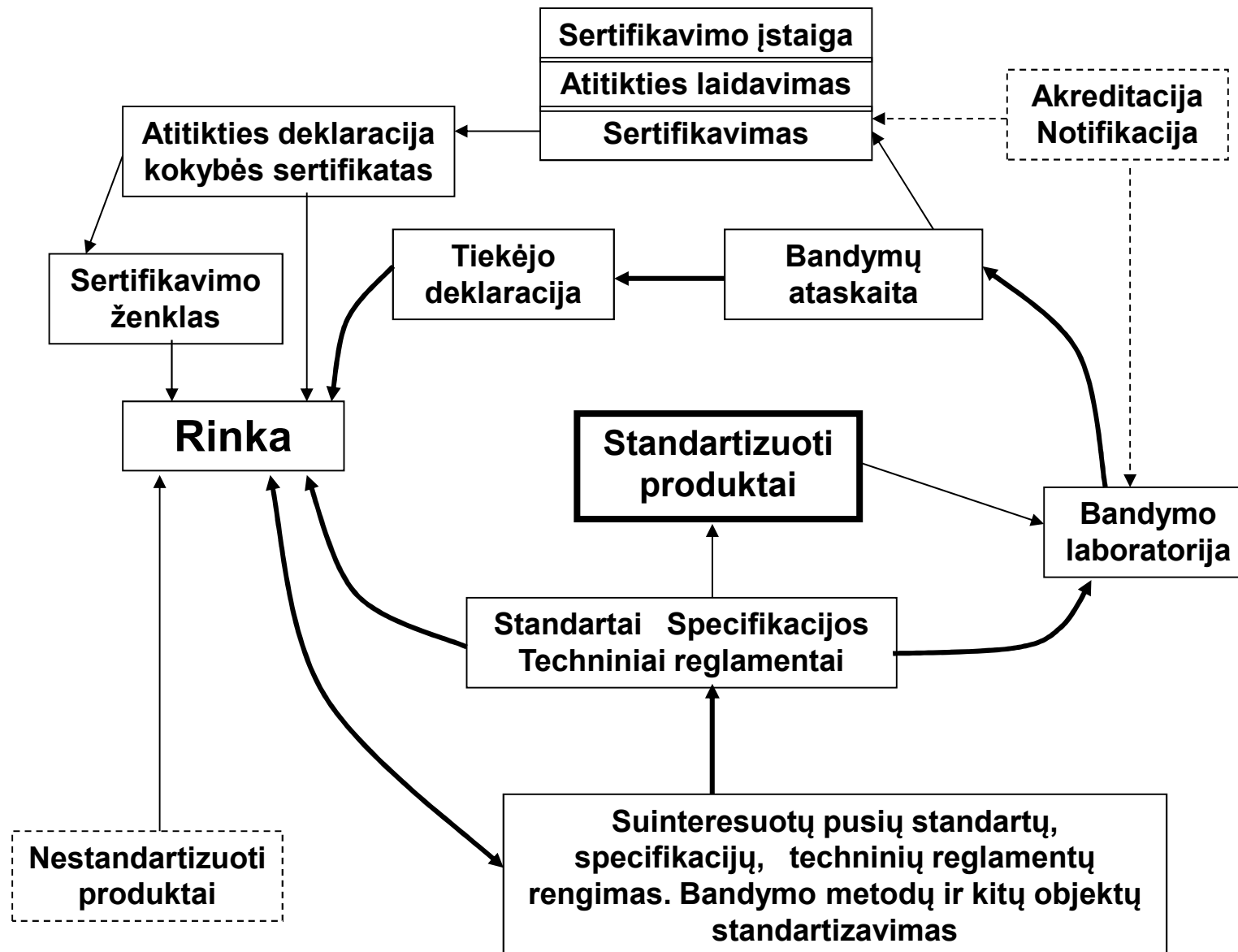

Atlikus sertifikavimo procedūrą, gali būti **suteikiama teisė naudotis** (ženklinti sertifikuotą produkciją, naudoti reklamoje ir kt.)

atitinkamu **SERTIFIKAVIMO ŽENKLU**

- **Atitikties (sertifikavimo) ženklas** - tam tikru būdu apsaugotas ženklas, naudojamas ar išduodamas pagal sertifikavimo sistemos taisykles.
- Juo parodoma, kad **produktas, procesas ar paslauga atitinka tam tikro standarto ar kito norminio dokumento reikalavimus.**

Standartizavimo, sertifikavimo ir rinkos sąsajų modelis

Tarptautinė SERTIFIKAVIMO SISTEMA:

SERTIFIKAVIMAS

GAMINIŲ ir PASLAUGŲ

ORGANIZACIJŲ VEIKLOS

DARBUOTOJŲ kompetencijos

Privalomasis

- Bendrasis (CE ir nacionaliniai)
- Transporto priemonių techninė apžiūra
- Juvelyrinių dirbinių prabavimas

Savanoiškasis

Kokybės

- *Key Mark*
- Nacionaliniai atitikties ženklai
- Kita

Aplinkosauginis (eco-labelling)

- „ES gėlė“
- „Žydrasis angelas“
- „Šiaurės šalių gulbė“
- Nacionaliniai
- Veiklos šakų

Religinis-etninis

- *Halal*
- *Kosher*
- Kiti

Privalomasis

- RVASVT/ HACCP
- GGP/GMP
- GPP/GDP
- GHP
- GLP
- GKP/GCP

Savanoiškasis

- ISO 22000
- ISO 9001
- ISO 14001
- EMAS
- SA 8000
- OHSAS 18001 / **ISO45001** / **ILO-OHS**
- ISO/TS 16949 (QS 9000)
- CMM / CMMI
- **e-prekybos sertifikavimas**
- ISO/IEC 27001
- ISO/IEC 20000 – IT pasl. KVS
- EN ISO 13485
- **Sąžiningos prekybos (Fair Trade)**
- BRC Global, IFS Standards,
- ISO 50000, EN 16000 - EVS
- **Socialiai atsakingo investavimo (fondų)**

Privalomasis (licencijuojamai veiklai)

Savanoriškasis

2. Religinis-etninis KOKYBĖS SERTIFIKAVIMAS

Pasaulinės religijos ir kokybė

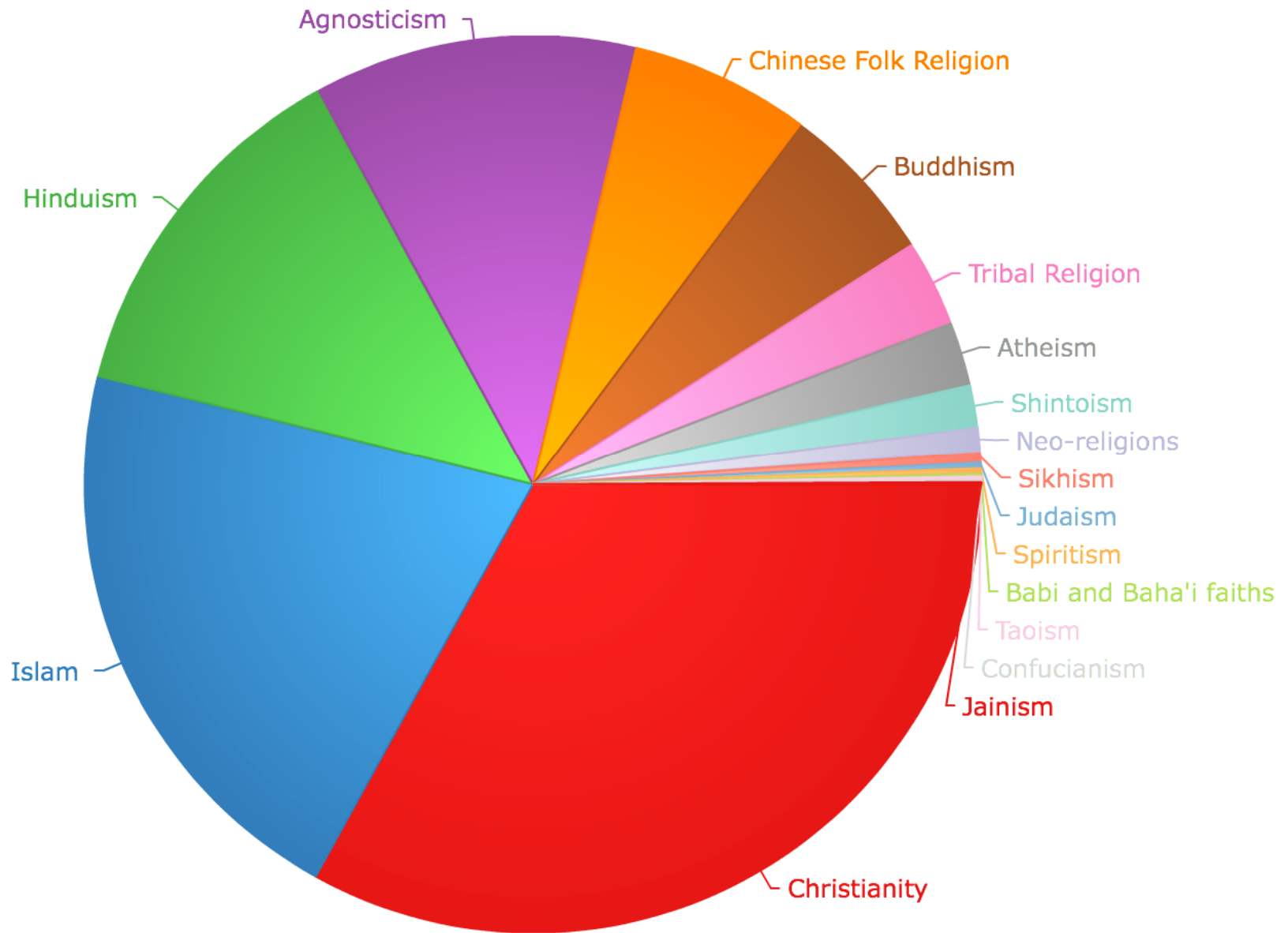
- *Religija apibūdinama kaip etinių pažiūrų ir su jomis susijusių ritualų sistema, kuri yra istoriškai susiformavusi tam tikrose socialinėse žmonių grupėse.*
- **Visos pasaulio religijos yra gana skirtingos, kai kuriose yra apribojimai maistui, elgsenai, paslaugoms ir kt. i, jautiena); Pavyzdžiui.**
- **Induizmas** (neleidžiami *svogūnai, česnaka*
- **Sikizmas** (*alkoholis*);
- **Murmonai** (*alkoholis, tabako gaminiai, kofeinas, karšti gėrimai: kava, arbata*);

Pasaulinės religijos ir kokybė

- **Islamas** (*draudžiama: kiauliena, alkoholis, roplių valgymas, kai kurios žuvys, pvz. bežvynės*); **HALAL** produktai;
- **Judaizmas** (*draudžiama: kiauliena, roplių valgymas, kai kurios žuvys; bet LEIDŽIAMAS alkoholis; tačiau vynas - tik Izraelio gamybos, kiti gėrimai - bet kurių šalių, bet būtinai sertifikuoti*) **KOSHER/Košer** produktai;
- **Kimbankizmas** (Kimbanguism) (*draudžiama: kiauliena, alkoholis, beždžioniena, rūkymas, narkotikai, poligamija, svetimavimas, ištvirkavimas, trumpi sijonai ir dekoltė moterims, trumpos kelnės vyrams, ir kt.*)
- Kinbankizmas paplitęs:

Konge ir kitose Afrikos šalyse, Belgijoje, Prancūzijoje, Italijoje, Olandijoje, Suomijoje, Švedijoje, Airijoje, JK, JAV, Kanadoje, Kinijoje, Japonijoje ir kitur.

Religion - Major Religions of the World Ranked by Number of Adherents

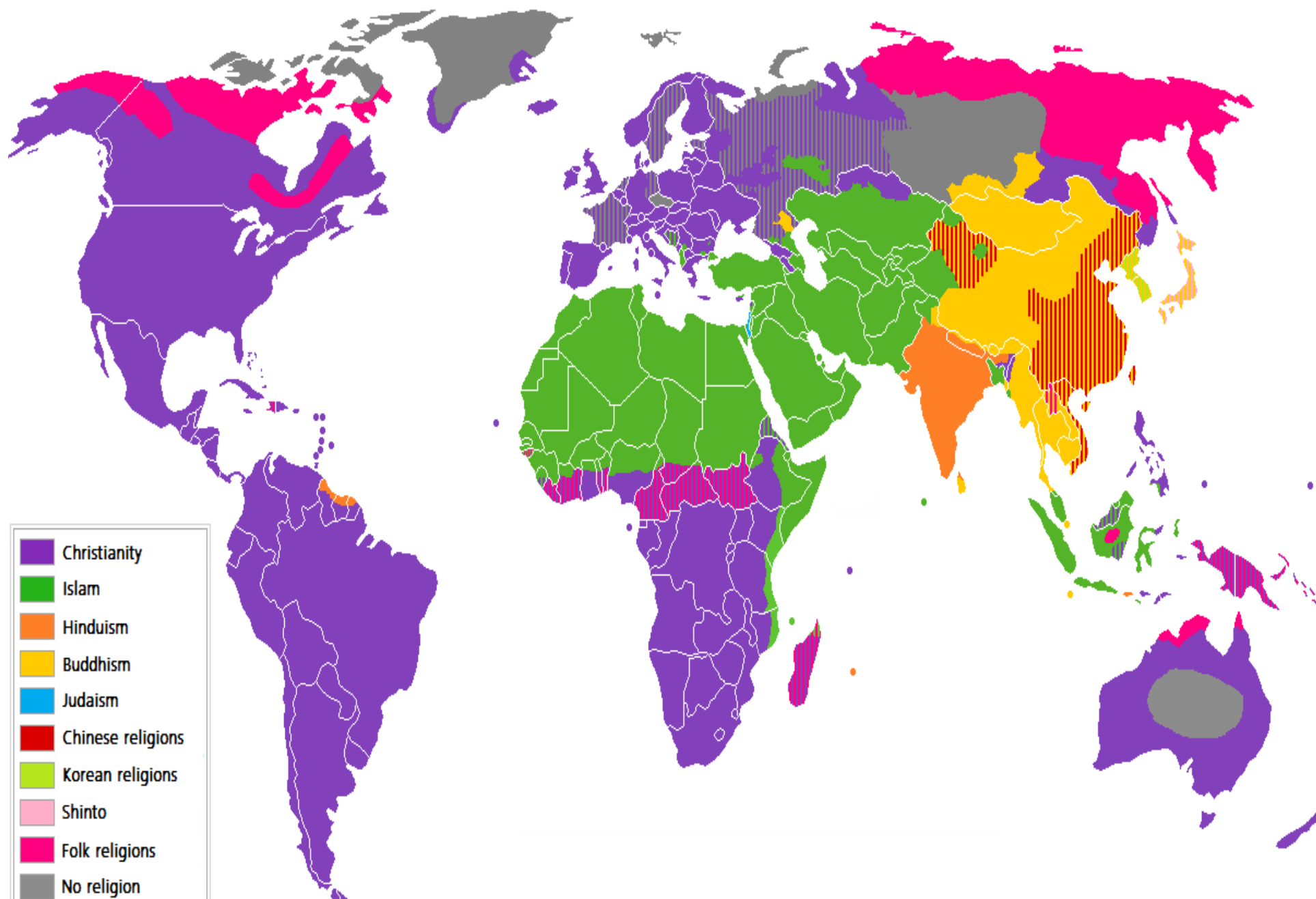
AGNOSTIKA – kas tai? 4-ta pasaulio religija pagal žmonių skaičių...

- **Agnostikas** mano, kad neįmanoma žinoti kas yra Dievas ir ateities/pomirtinis gyvenimas, su kuo krikščionybė ir kitos religijos yra labiausiai susirūpinusios.
- Arba, jei ir neįmanoma, tai neįmanoma bent jau šiuo metu.

Kuo skiriasi AGNOSTIKAS nuo ATEISTO?

- **Ateistas** netiki dievu ar dieviškosios būtybės. Žodis kilęs su graikiško žodžio **ATHEOS**, (A - "be" + theos "**dievas**,,))
- **Agnostikas** nei mano kad tiki, nei netiki dievu ar religinėmis doktrinomis. Agnostikai teigia, kad tai neįmanoma žinoti, kaip buvo sukurta visata, ir net jei dieviškosios būtybės egzistuoja.

The Religions of the World

**“HALAL” – tai ir labai
specifinės produktų ir
paslaugų kokybės
atributas, ir Islamo
vartojimo *kultūros ir
elgsenos sistema...***

Halal maistas egzistuoja jau *daugiau nei 1400 metų*, tačiau tik per paskutiniuosius 2-3 dešimtmečius pradėjo sparčiai vystytis *Halal produktų, nemaisto prekių ir paslaugų sertifikavimas* ir ženklėjimas.

- *Ši ekonominė ir socialinė reiškinė sąlygoja pasaulio ekonomikos globalizacijos procesai bei musulmoniško pasaulio gyventojų savimonės ir tam tikro išskirtinumo suvokimo augimas.*
- Kas ketvirtam Žemės gyventojui esant musulmonui, Halal rinka yra per daug pelninga, kad ją ignoruotų **LIETUVOS** atitinkamų produktų gamintojai.

HARAM; MASHBOOH; HALAL

"UŽDRAUSTAS"
"NETEISĖTAS"

"ĮTARTINAS"
"ABEJOTINAS"

Haram

Mashbooh
(Shubhah)

"LEISTINAS"
"TEISĖTAS"

Halal

Halal

– „*teisėtas*“ arba *leidžiamas*

(arab. حلال, ḥalāl, halaal)

Islamas leidžia tai , kas yra sveika.

Toks buvo požiūris į valgomą maistą pasaulyje islamo atsiradimo pradžioje.

Halal– arabų kalboje apibrėžia viską, kas **neprieštarauja islamo įstatymams ir yra leidžiama vartoti** (ir maistas, ir kosmetika, ir vaistai, ir apranga, ir paslaugos....).

Halal mėsos paruošimas

- Gyvulys privalo būti „halal rūšies“.
- Jis turi būti paskerstas musulmono, sulaukusio brandaus amžiaus, bei aukšto mentaliteto.
- Skerdimo metu, privaloma šauktis Alacho.
- Metodas turi būti greitas ir tikslus (be streso gyvuliui, nes dėl streso mėsoje formuojasi SPRESO HORMONAI).
- Rezultatas - staigi mirtis.

Haram

- ***Haram*** (Arabic: حرام) (dažnai Hari) yra arabų terminas, reiškiantis "***draudžiama***".

HARAM terminas apima *produktų vartojimą, aprangos stilius, elgseną* ir kt.

- Pornografija,
- Azartiniai lošimai,
- Ikivedybinis seksas,
- Neištikimybė,
- Kiaulininkystė, kiauliena
- Valgymas, gėrimas tam tikru laiku etc.,
Ramadano metu,
- Tatuiruočių darymasis,
- Vagystės,
- Apgaulė, lupikavimas, etc.
- Aprangos “kodai” (*konferencija TEHERANE...*)

Draudžiami (haram) produktai

➤ ***Kiauliena [Korano 2:173]***

Kraujas [Korano 2:173]

Gyvulių mėsa, paskerstų neminint Alacho vardo.

[Korano 2:173] [Koran 5:3]

➤ ***Gaišena, dvėseną [Korano 2:173]***

➤ ***Žvėriena***

➤ ***Drambliai, šunys***

➤ ***Islamas draudžia gyvūnus, kurie "gyvena tarp dviejų pasaulių".***

➤ ***Gyvūnai, kurie buvo pasmaugti, sumušti (iki mirties), numesti, užbadyti (iki mirties), užpulti plėšriųjų žvėrių [Koran 5: 3]***

Maistas, „per kurį“ Dievo vardas nėra tariamas [Korano 6:121]

Alkoholis ir kiti svaigalai [Korano 5:090]

Kosher (Košer) - žydų religinius reikalavimus atitinkantys produktai

- Žydų taisyklingą maitinimąsi reglamentuoja *kašrutas*, t.y. maisto produktų pasirinkimo bei valgių gaminimo sąvadas, taip pat valgymo ritualas.
- Žodis “Košer” (“Kosher”, „košerinis“ verčiamas kaip „tinkamas“, „teisingas“, jį galima taikyti bet kam – maistui, daiktui, netgi žmogui.
- Kašruto taisyklės nustato ne tik pačią žydo mitybą, bet ir *jo socialinį elgesį*.
 - Vadovaujantis kašrutu, besąlygiškas pirmumas teikiamas augalinės kilmės maistui;
 - draudžiama vartoti maistui kiaulieną, plėšrūnų bei paukščių giesmininkų mėsą;
 - draudžia žydams vartoti maistui kraują;
 - draudžiama maišyti mėsos ir pieno produktus ne tik gaminant, bet ir valgant.

Halal vs Kosher

- *Islamo ir žydų mitybos įstatymų palyginimas*

&

Medžiagų klasifikacija

Panašumai

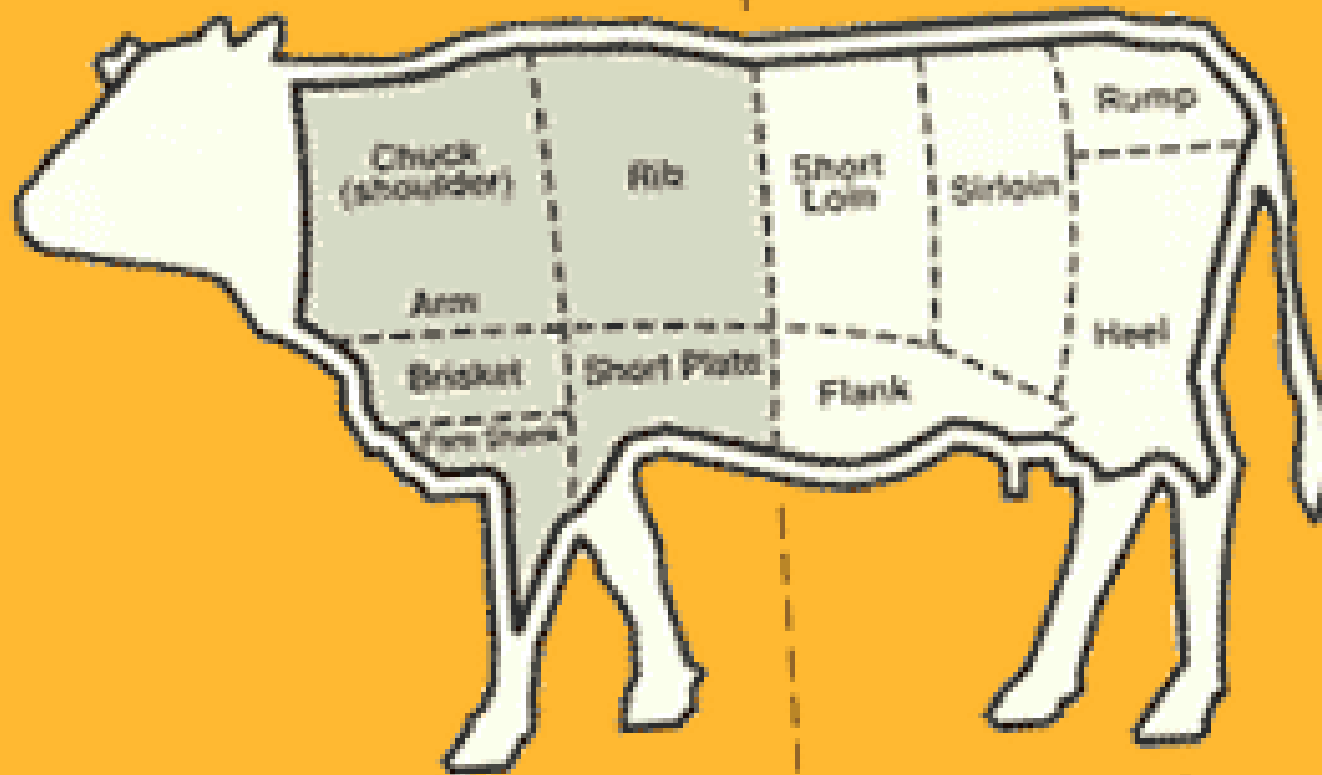
- **Kiauliena yra draudžiama.**
- **Daugelis gyvūnų, kurie leidžiami košer, taip pat nedraudžiami ir Halal, pvz. galvijai.**
- **Košer ir Halal draudžiama vartoti maistą iš varliagyvių, pvz. varlių.**
- **Pagal košer, beveik visi vabzdžiai yra nepriimtini, išskyrus tam tikros rūšies skėrius ir žiogus.**
- **Visi gyviai iš vandens telkinių ar jūros leidžiami vartoti (išskyrus bežvynes žuvis – Halal).**

Skirtumai

- **Kad medžiaga būtų Halal, joje neturi būti bet kokio pobūdžio alkoholio.**
Košer gyvūnai atrenkami griežčiau.
- **Išskyrus paruoštus pagal specialią procedūrą, karvių, avių, ožkų ir kitų atrajotojų užpakalinius ketvirčius, paprastai nelaikome košeriniaiais. Dhabihā Halal nėra tokio apribojimo.**
- **Košer draudžia vėžiagyvius, tokius kaip omarai, krevetės, moliuskai ir austrės.**

Kosher

Non-Kosher

Only the forequarter of the animal is used

Įvairūs palyginimai

Panašumai

- Reikalaujama, kad paskersto gyvūno mėsa būtų patikrinta.
- Abiejų tikėjimų išpažinėjams griežtai draudžiama valgyti restoranuose, **neturinčiuose atitinkamų sertifikatų.**
- Košerinė mėsa parduodama pasūdyta, taip siekiama pašalinti likusį kraują iš mėsos.
- Panašios praktikos laikomasi kai kuriuose musulmonų namuose, tačiau tam naudojamas actas.

Skirtumai

- Judaizmo išpažinėjams **draudžiama** maišyti mėsos ir pieno produktus. Halal neturi tokių taisyklių.
 - Košeriniams mėsos ir pieno patiekalams gaminti turi būti naudojami atskiri (skirtingi) virtuvės įrankiai.
- Įstatymai yra šiek tiek švelnesni šiuolaikinei buitinei technikai. Šitokio griežtumo nėra halal.

- **HALAL** draudžiami alkoholiniai gėrimai
- **KOSHER** gali būti ir alkoholiniai gėrimai, bet ypatingi reikalavimai keliami **kosher vynui**: leistini vartoti tik pagaminti žydų – tik šiuo atveju yra garantija, kad nė viename technologinio ciklo etape gėrimas nebuvo paveiktas tokiu būdu, kad taptų nekošerinis. Nevynuoginių gėrimų tai neliečia.

Kokybės RELIGINIS-ETNINIS reglamentavimas apima:

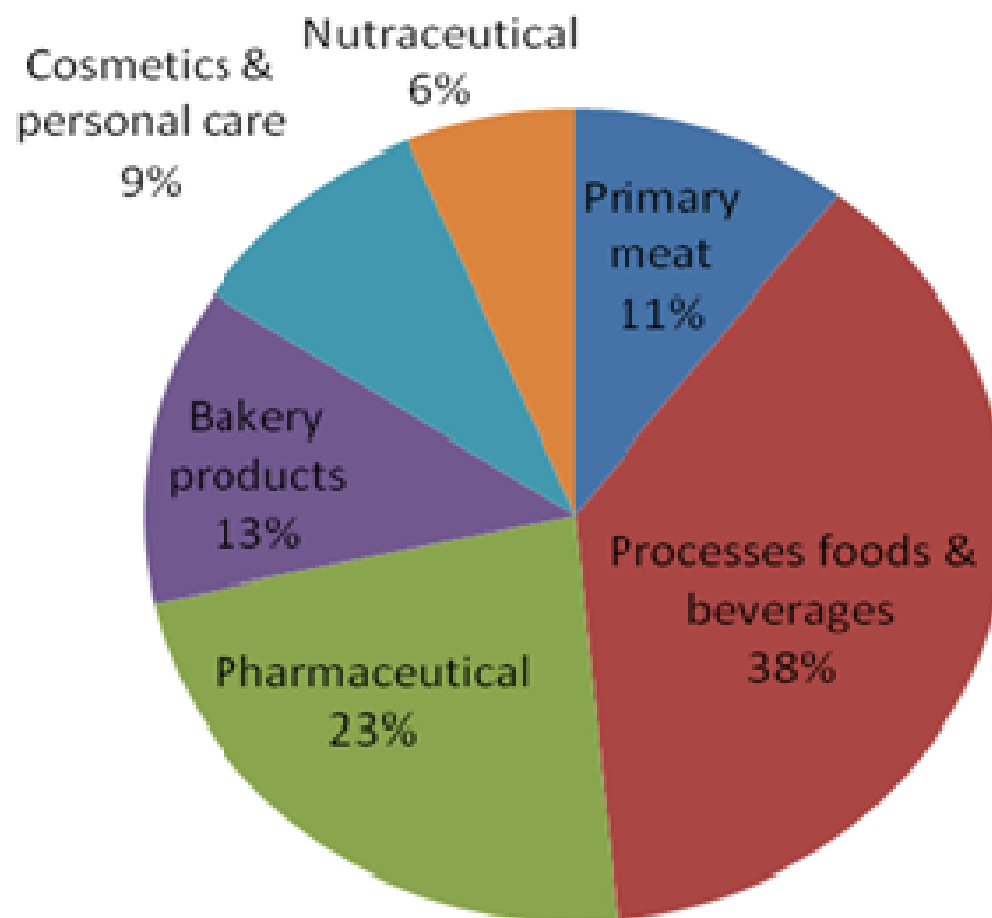
- Įmonių veiklą
- Higienos reikalavimus
- Religinis-etninius reikalavimus
- Sertifikavimo įstaigų akreditavimą
- Maisto kokybę
- Pakavimo medžiagas.
- Kosmetikos kokybę
- Parfumerijos kokybę
- Asmens higienos prekes
- Vaistus
- Turizmo paslaugas, viešbučius, bankininkystę
- Kitus produktus (pvz., socialinis tinklas SALAMWORLD, Halal reklama, etc.)

N.B.1. Beveik kas 4-tas Žemės gyventojas – MUSULMONAS (kas 4-as- KINAS);

N.B.2. HALAL produktų pasaulinė rinka – apie 1000 mlrd. JAV dolerių.

HALAL produktų rinkos struktūra

The Halal Market

Kosmetika

Halal kosmetikos gaminiai atitinka musulmonų religinių apribojimų, nes jie yra be alkoholio pagrindo ingredientų; alkoholis nenaudojamas gamybos procese.

Nė vienas iš kosmetikos produktų ingredientų, nėra gauti iš gyvūnų audinių ar organų.

Tokiuose produktuose nėra genetiškai modifikuotų organizmų ir ingredientų, kurie buvo veikiami jonizuojančiosios spinduliuotės .

HALAL turizmas orientuojasi į:

- a) Viešbučius
- b) Skrydžius
- c) SPA
- d) Paplūdimius

HALAL skrydžiai:

Avia kompanijos teikiančios **Halal skrydžius**, savo klientui išpažįstančiam islamą suteikia visas galimybes skristi pagal religines nuostatas.

Lėktuvuose tiekiamas ***Halal maistas***, kuriame nėra kiaulienos ir alkoholio, taip pat yra suteikiama ***galimybė melstis*** lėktuve pagal nustatytą grafiką, taip pat yra nustatytos ***atskiros meldimosi vietos moterims ir vyrams***.

HALAL VIEŠBUČIAI:

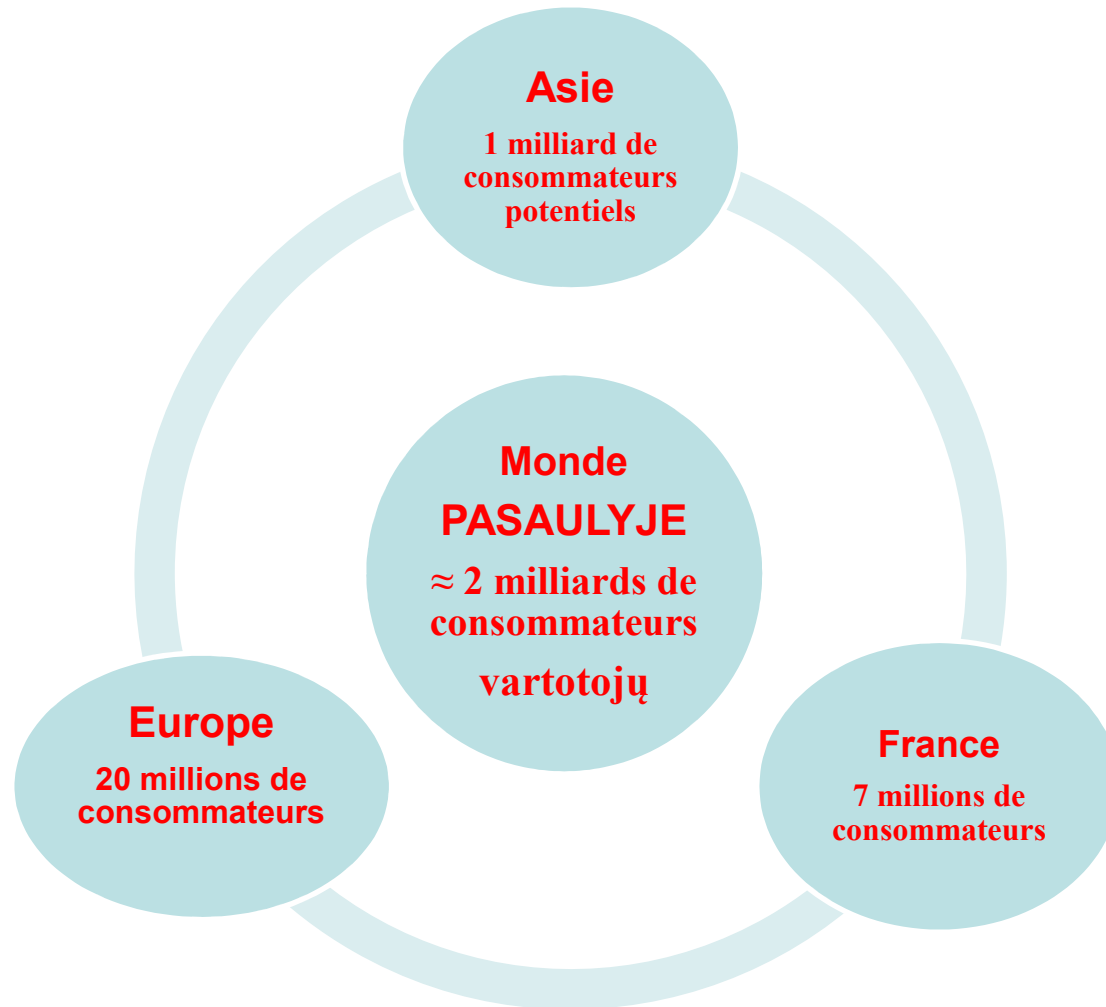
**Kai kuriuose viešbučiuose,
kurie turi Halal sertifikatą yra
specialūs ženkliniai, kurie
klasifikuojami:**

- 1) Halal maisto paslaugos**
- 2) Ramadano paslaugos**
- 3) Draudžiamos halal paslaugos**
- 4) Halal kambariai**
- 5) Kita**

Halal produktų rinkla:

Le marché

51

HALAL sertifikavimas ir rinka:

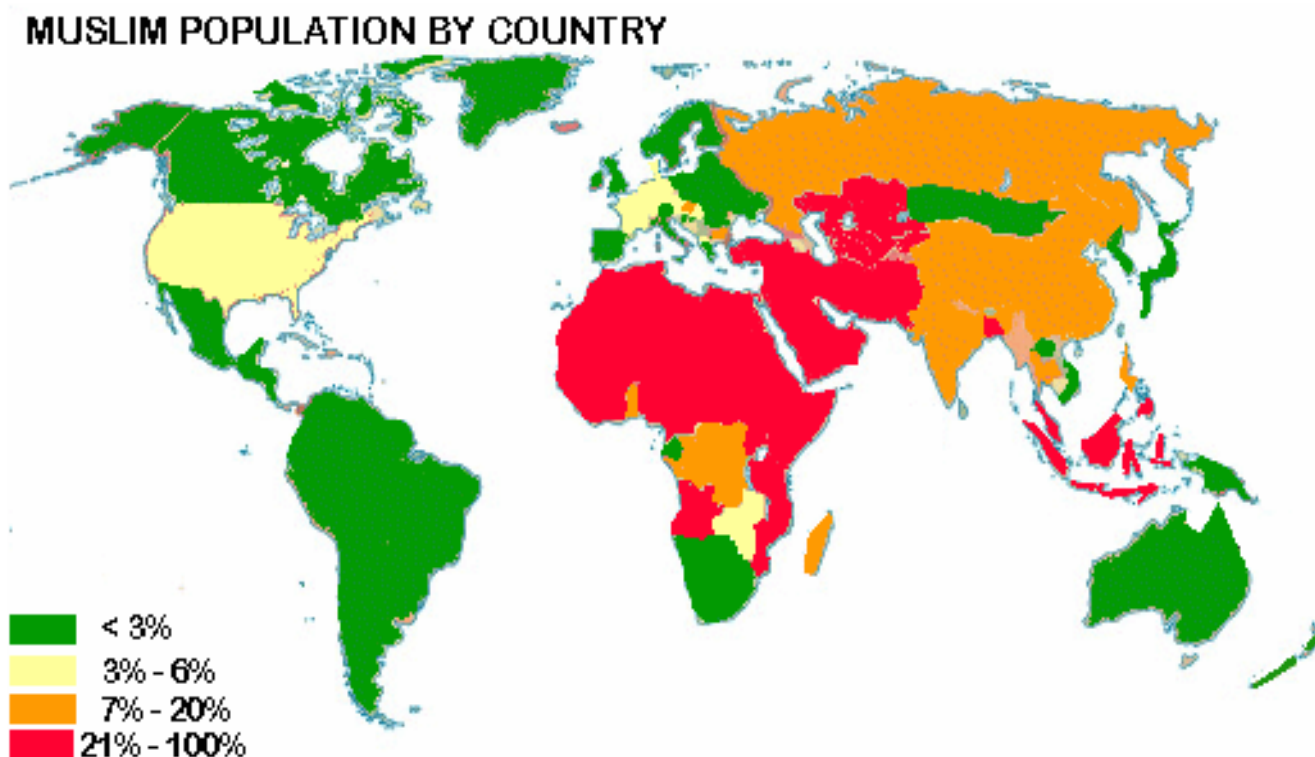
Le marché

52

Musulmonai pasaulyje

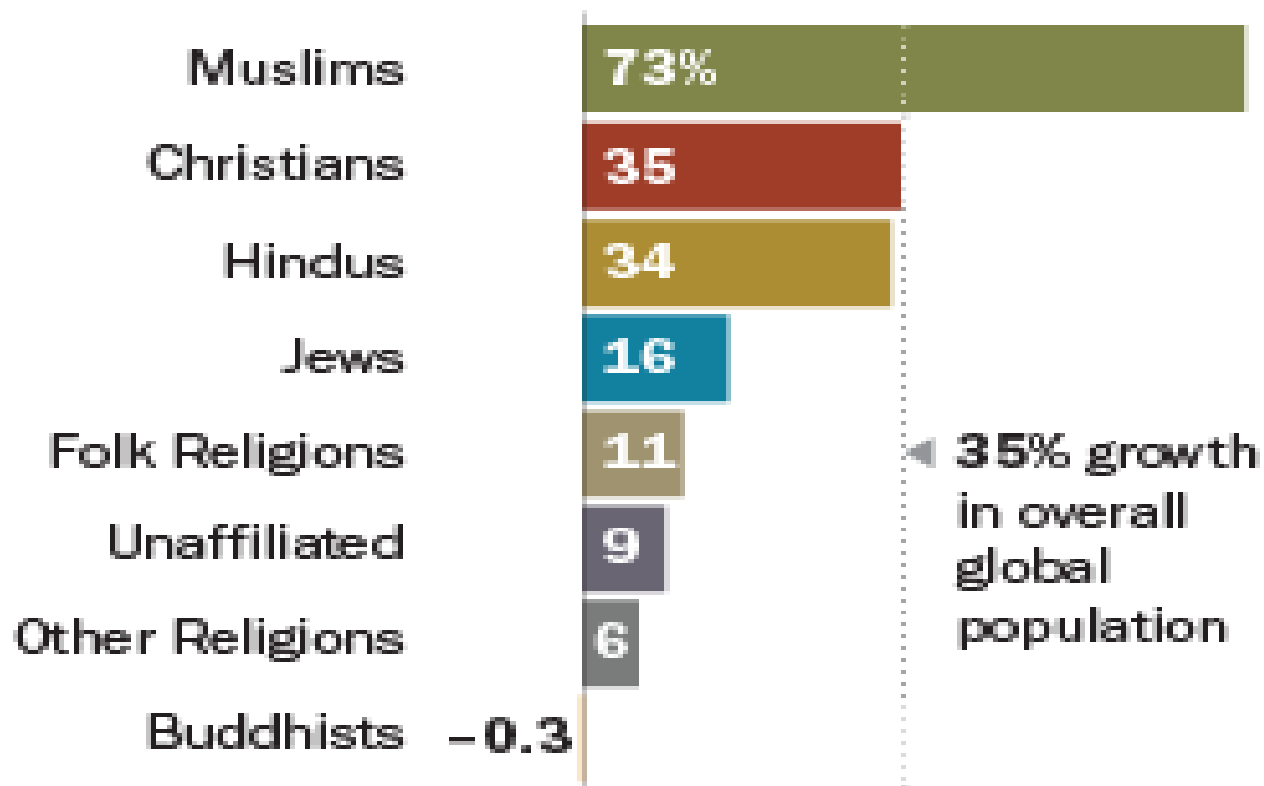
- 1,6 mlrd. musulmonų.
- t.y. ~23% (beveik kas ketvirtas žmogus musulmonas). **Lietuvoje gyvena apie 3500 musulmonų – dauguma SUNITAI (nuo XIV amžiaus).**
- **Lietuvos muftijus – Ramazanas JAKUBAUSKAS**

**N.B. Musulmonų populiacija didėja 2 k
sparčiau negu krikščionių, ir 4-10 k.
sparčiau negu kitų religijų žmonių:**

Globally, Islam Growing Fastest

Estimated change in population size, 2010-2050

Lietuvos įmonės gavusios Halal sertifikata

- **Vilniaus paukštynas**
- **Kaišiadorių paukštynas**
- **Pieno žvaigždės**
- **“Amlina”, kuri gamina krakmolą**
- **Švenčionių vaistažolės**
- **Vičiūnų grupė**
- **“Biovela”**
- **“Utenos mėsa” ir kt.**

THE MUSLIM FOOD BOARD (U.K.)

Consultancy, Research & Authentication of Products for Halaal use

P.O. BOX 1786 · LEICESTER · LE5 5ZE · ENGLAND · U.K.

email: mail@halaal.org · Tel/Fax: (+44) (0)116 273 8228 · internet: www.halaal.org

HALAAL CERTIFICATE

Certificate no: 9113

This is to certify that the following two products:

1. Native Wheat Starch
2. Vital Wheat Gluten

submitted by:

Amilina AB
J.Janonio str. 12
Panevezys LT-35101
Lithuania

manufactured at the following site:

Amilina AB
J.Janonio str. 12
Panevezys LT-35101
Lithuania

Conform to the Halaal requirements according to Islamic Law.

Date of Issue : 10th July 2011

Date of Expiry: 9th July 2012

Maulana Mohammad Sarfraz
(Shariah Board Executive)

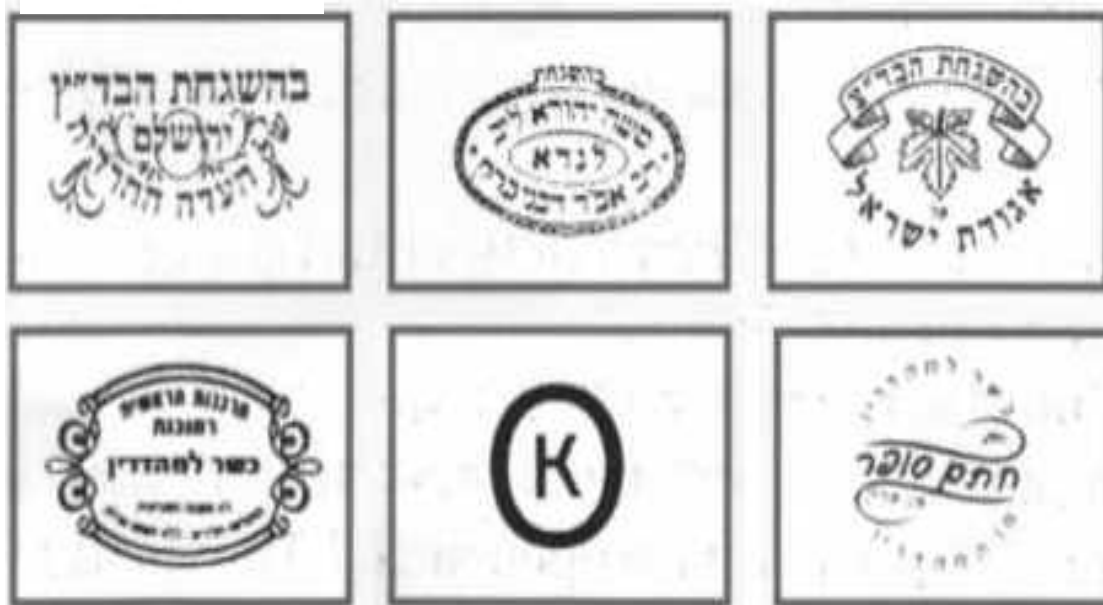
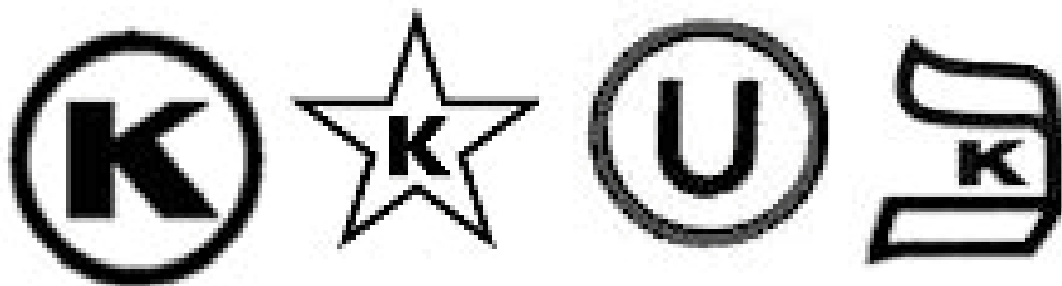
Yusuf Aboobakar
(Halaal Administrator)

Košer maisto sertifikavimas Lietuvoje

- **Lietuvoje košerinius sertifikatus turi tokios įmonės kaip:**
 - AB „Kelmės pieninė“
 - UAB „Riamona“,
 - AB „Pieno žvaigždės“
 - Ab “Stumbras”
 - UAB „Klaipėdos margarinas“ bei nedaugelis kitų Lietuvos įmonių.

RELIGINIO-ETNINIO sertifikavimo ženklai

- **KOSHER / KOŠER** (žydų) produktams
(pasaulyje nėra vieningo Košer sertifikavimo
ženklų):

ФИРМЕННЫЕ ЗНАКИ ЕВРОПЕЙСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ:

"Шомрей адам" - Антверпен

Рав Франкфуртер "Адам
Йереим" - Париж

Рав Авраам Хохвальд –
Германия

Кедасья - Лондон

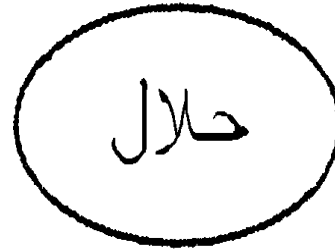

Лондонский бейт-дин

Манчестерский бейт-дин

**Halal produktai turi vieningą
(panašų visose šalyse)
sertifikavimo ženklą,
kuriame yra žodis “Halal”
anglų ir arabų kalbomis (حلال):**

NAUJA: HALAL LIETUVIŠKAS **sertifikavimo ženklas**

RELIGINIO-ETNINIO

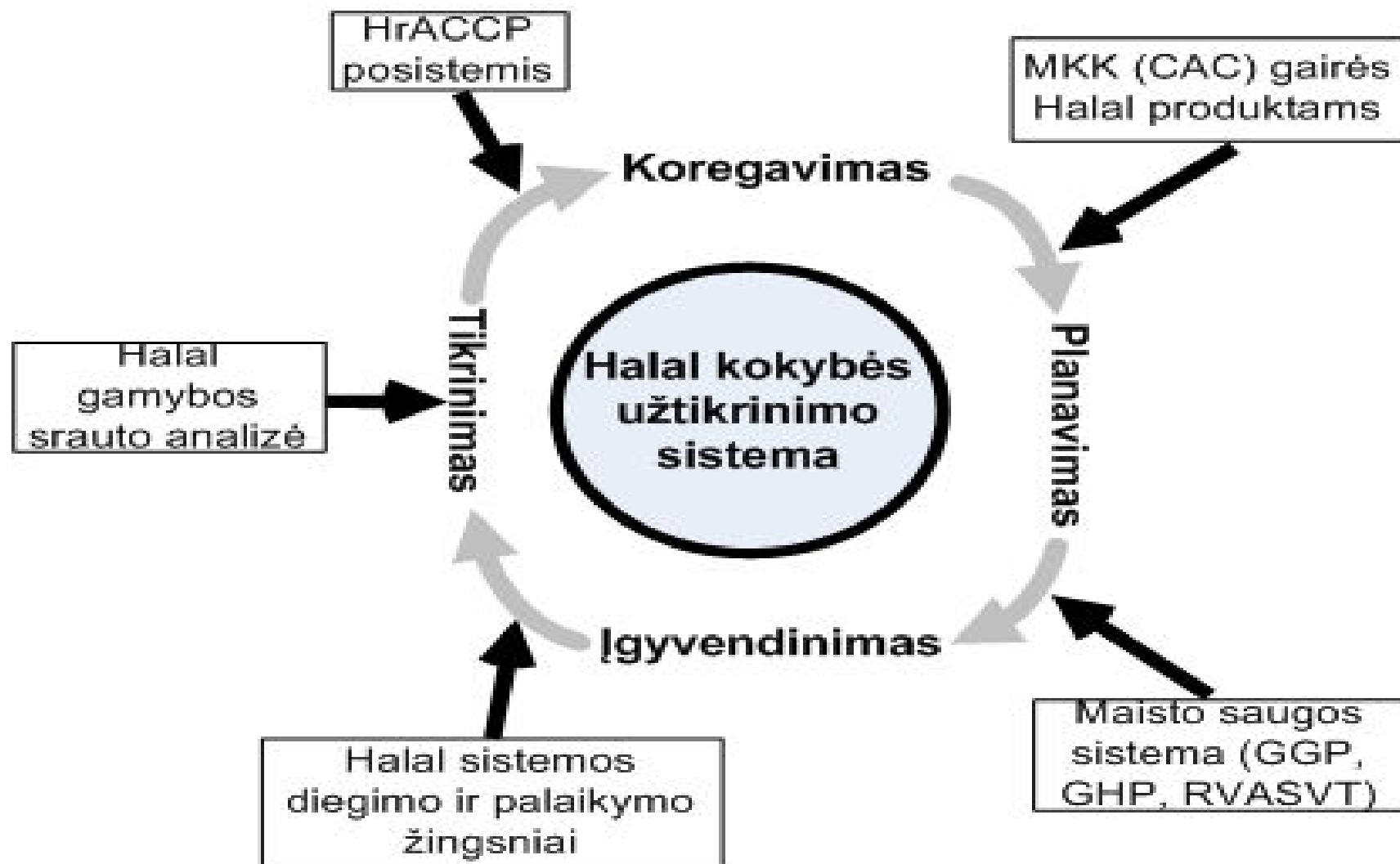
sertifikavimo ženklai

- **HALAL** (islamo) produktams

Mano sukurta **HALAL** sistema

LIETUVOS įmonėms:

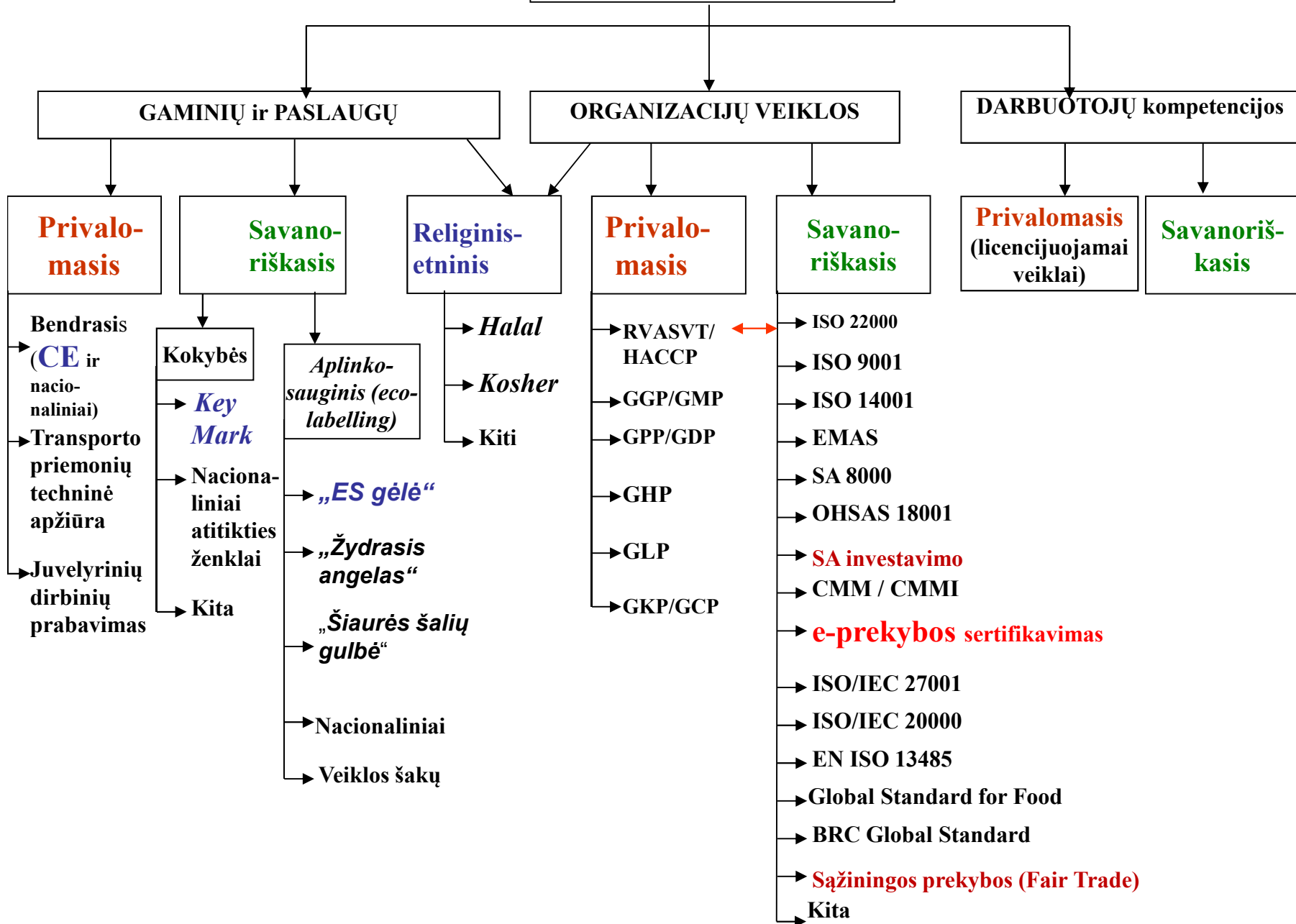
Detaliau apie **religinį-etninį** sertifikavimą:

- Ruževičius, J. (2011). **Halal produktų kokybės užtikrinimo sistema** // *Organizacijų vadyba: Sisteminiai tyrimai*, 2011, Nr. 60, p. 93-113.
- Ruževičius, J.(2012). **Products quality religious-ethnical requirements and certification** // *Economics and management*, 2012, Vol. 17(2), p. 767-773. ISSN 1822-6515
- Ружевиčius, Ю. / Ruževičius, J. (2012). **Религиозно-этнические требования к качеству продуктов и услуг** // *Алтын Сапа*, 2012, Vol. 3-4, Vol. 5, p. 30-32

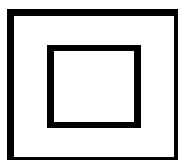
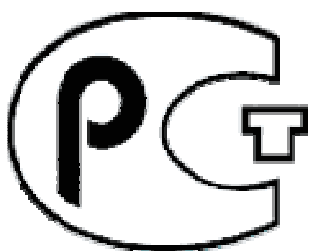
3. Privalomasis produktų (prekių) kokybės sertifikavimas (žr. schema):

- 1. Privalomai sertifikuojami tokios prekės, kurių vartojimas susijęs su jų galimu neigiamu poveikiu žmogaus (ar visos visuomenės – pvz. transporto priemonių sauga) sveikatai ar saugai;**
- 2. Taip sertifikuotinų produktų grupes nustato ES direktyvos ar atskirų šalių įstatymai;**
- 3. Taip sertifikuojant yra laiduojamas (garantuojamas) tik VIENAS prekių kokybės aspektas – jų SAUGA.**

SERTIFIKAVIMAS

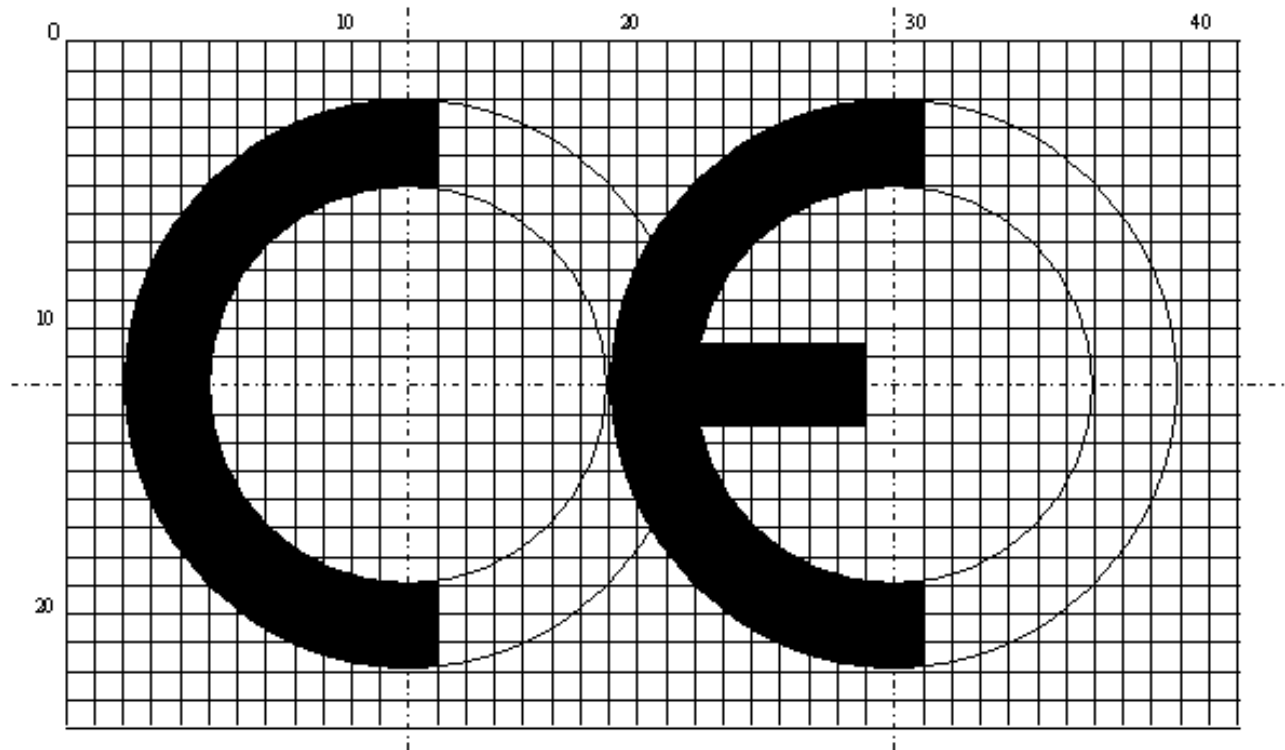
Privalomojo kokybės sertifikavimo ir ženklinimo simboliai

IPX7

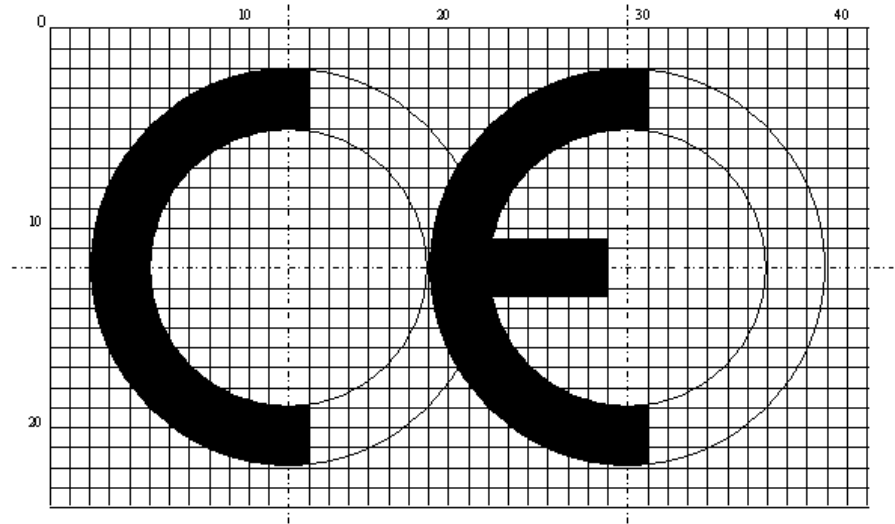

Europos Sąjungos produktų saugos ženklas CE:

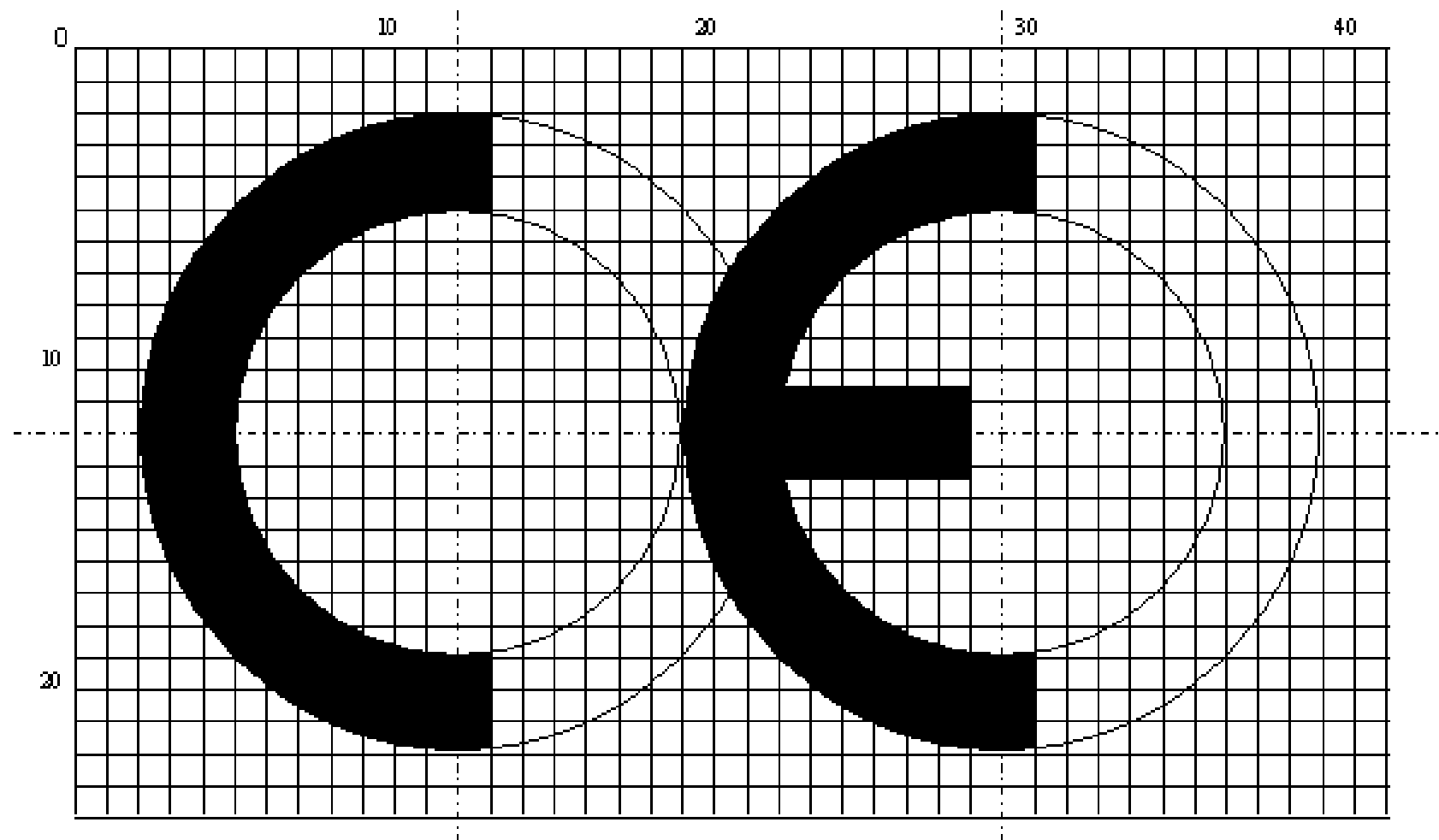
Norint bet kokį produktą laisvai pardavinėti ES bendrojoje rinkoje, būtina jį paženklinti CE ženklu, kuris nurodo, kad juo pažymėtas produktas vartotojo požiūriu yra saugus ir **atitinka esminius ES direktyvų reikalavimus.**

CE ženklinimas – tai privalomas
produkto atitiktis tam tikriems, to
produkto rūšiai keliamiems
saugumo reikalavimams,
patvirtinimas, **norint juo prekiauti**
EEE.

CE ženklas parodo, kad:

- **Produktas atitinka pagrindinius ES direktyvų saugos reikalavimus.**
- **Jis skirtas daugiau valdžios institucijoms, prižiūrinčioms rinką, kai kuriais atvejais tai tik gamintojo deklaracija, kad gaminys atitinka pagrindinius ES direktyvų reikalavimus.**
- **CE ženklas spausdinamas ant gaminio ar pakuotės gamintojo ar tiekėjo atsakomybe.**
- **CE ženklas – būtina sąlyga, kad produktas patektų į Europos rinką.**

**N.B. CE ženklas nėra prekės kokybės ženklas,
o tik jos SAUGOS ženklas**

CE sertifikuojamos ir ženklinamos produktų grupės, kurias numato ES “Naujojo požiūrio” (New Approach) direktyvos:

- **Elektros prekės**
- **Asmens saugos priemonės (spec. avalynė, spec. drabužiai, medicininės pirštinės,**
- **“sargiai” ir kt.**
- **Liftai**
- **Žaislai**
- **Mobilieji telefonai**
- **Medicinos prietaisai**
- **Matavimo priemonės ir kt.(iš viso 21 direktyva – žr. sąrašą kitose 3 skaidrėse)**

Kokie gaminiai ir medžiagos patenka į ES teisės aktų taikymo sritį ir *turi būti paženklintos „CE“ ženklu?*

- **Aktyvieji implantuojami medicinos prietaisai**
- **Dujas deginantys prietaisai**
- **Lynų kelio įranga, suprojektuota žmonėms vežti**
- **Statybos produktai**
- **Su energija susijusių produktų ekologinis projektavimas**
- **Elektromagnetinis suderinamumas**
- **Potencialiai sprogioje aplinkoje naudojama įranga ir apsaugos sistemos**
- **Civiliniam naudojimui skirti sprogmenys**
- **Karšto vandens katilai**

Kokie gaminiai ir medžiagos patenka į ES teisės aktų taikymo sritį ir *turi būti paženklintos „CE“ ženklu? (2)*

- ***In vitro* diagnostikos medicinos prietaisai**
- **Liftai**
- **Žemos el. įtampos prietaisai**
- **Mašinos**
- **Matavimo priemonės**
- **Medicinos prietaisai**
- **Į aplinką skleidžiamas triukšmas**
- **Neautomatinės svarstyklės**
- **Asmeninės apsaugos priemonės**
- **Slėginiai įrenginiai**
- **Pirotechnika**

Kokie gaminiai ir medžiagos patenka į ES teisės aktų taikymo sritį ir *turi būti paženklintos „CE“ ženklu? (3)*

- **Radio ryšio įrenginiai ir telekomunikacijų galiniai įrenginiai**
- **Pramoginiai laivai**
- **Pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimas**
- **Žaislų sauga**
- **Paprasti slėginiai indai**

- **CE** reiškia – “**Europos atitiktis**”
(pranc. **C**onformité **E**uropéenne)

CE 0427 - ???

CE - ???

Atitikties deklaracija

Atsakingai pareišklame, kad skyriuje „Techniniai duomenys“ aprašytas gaminys atitinka žemiau pateiktas normas arba norminius dokumentus: EN 60745 pagal Direktyvų 2004/108/EB, 2006/42/EB, 2000/14/EB reikalavimus. EB tipo tyrimo Nr. 2129874.01 CE, tikrino notifikuota patikros įstaiga Nr. 0344, KEMA Quality B.V. Arnhem, Netherlands. 2000/14/EB direktyvų reikalavimus: garantuotas garso galios lygis 105 dB(A).

Atitikties įvertinimas atliktas pagal priedą V.

Produkto kategorija: 6

Techninė byla laikoma:

Bosch Lawn and Garden Ltd., PT-LG/EAE,
Stowmarket, Suffolk IP14 1EY, England

Dr. Egbert Schneider
Senior Vice President
Engineering

Dr. Eckerhard Strötgen
Head of Product
Certification

 i. V. Strötgen

Robert Bosch GmbH, Power Tools Division
D-70745 Leinfelden-Echterdingen
11.01.2010

Apsauginiai batai FW16

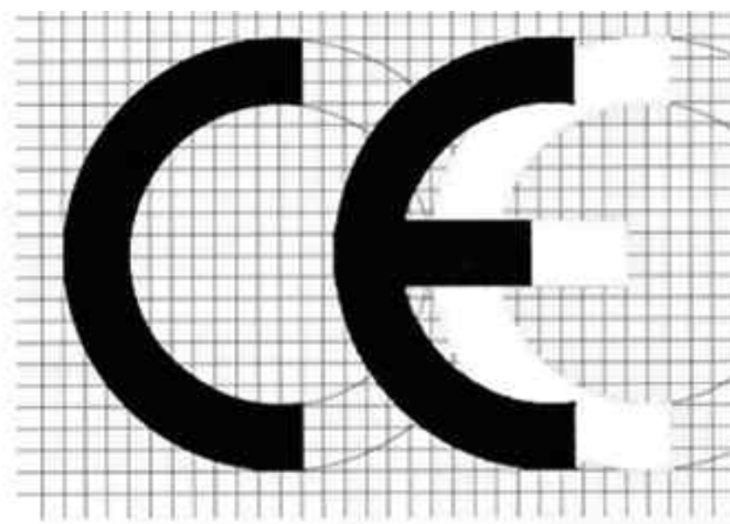
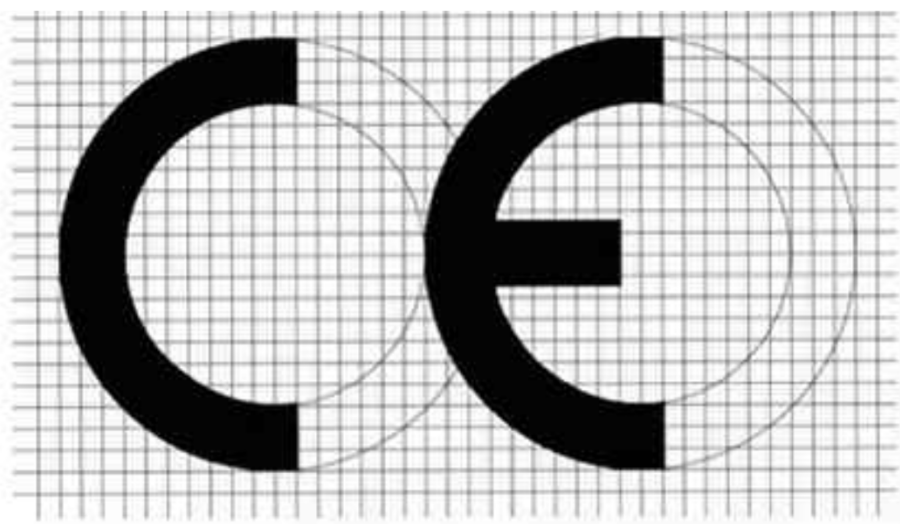
Atitinka standarto EN ISO 345-1: 1993 reikalavimus,
turi CE ženklą.

Suvarstomi, auliukiniai batai, atsparūs aliejui,
rūgštimis ir šarmams. Galima dėvėti
iki 300 laipsnių C temperatūroje.

N.B.

***Kuo skiriasi šių ženklų
esmė/paskirtis?***

„SG mark” - „*Safety Goods*”
Consumption Safety Association
saugos ženklas– Kyoto, Japonija)
Tai iš esmės alternatyva **CE** ženklui

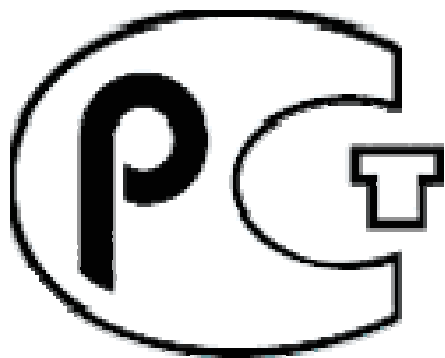

Lietuvos privalomojo sertifikavimo ženklas

- **Šiuo ženklu pažymėtas gaminys atitinka saugos reikalavimus.**

Šaldytuvų “Snaigė” sertifikavimo ženklai:

VCCI – Japonijos privalomojo
sertifikavimo dėl IT įrenginių
keliamų trikdžių ženklas

FCC – privalomojo sertifikavimo dėl
IT įrenginių keliamų trukdžių (JAV)
ženklas

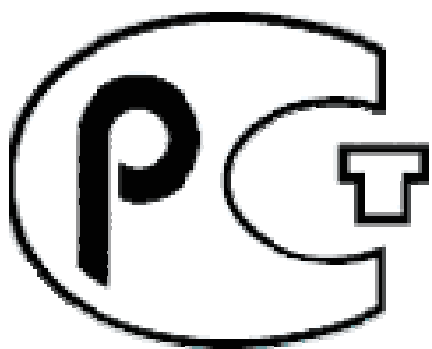

BSMI (Bureau of Standards,
Metrology and Inspection) –
privalomas **Taivane**

R30001

RUSIJOS BALTARUSIJOS UKRAINOS
sertifikavimo ženklai

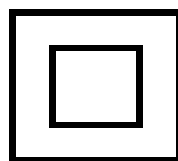
- **Meksikos** **Australijos** **Kinijos**
sertifikavimo ženklai

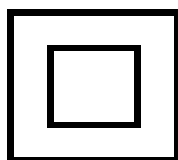
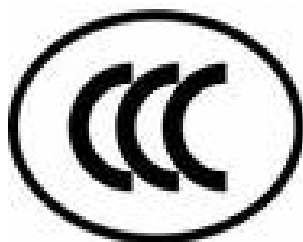
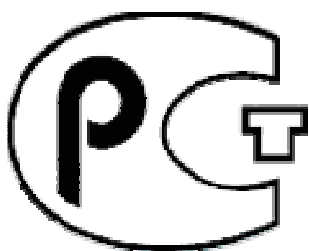
IPX7 – Internal Protection

– elektros prietaiso saugos klasė

Dviguba elektros prietaiso izoliacija – privalomas; parodoma, kad kilus gedimui, vartotojas yra apsaugotas nuo elektros smūgio

Privalomojo kokybės sertifikavimo ir ženklavimo simboliai

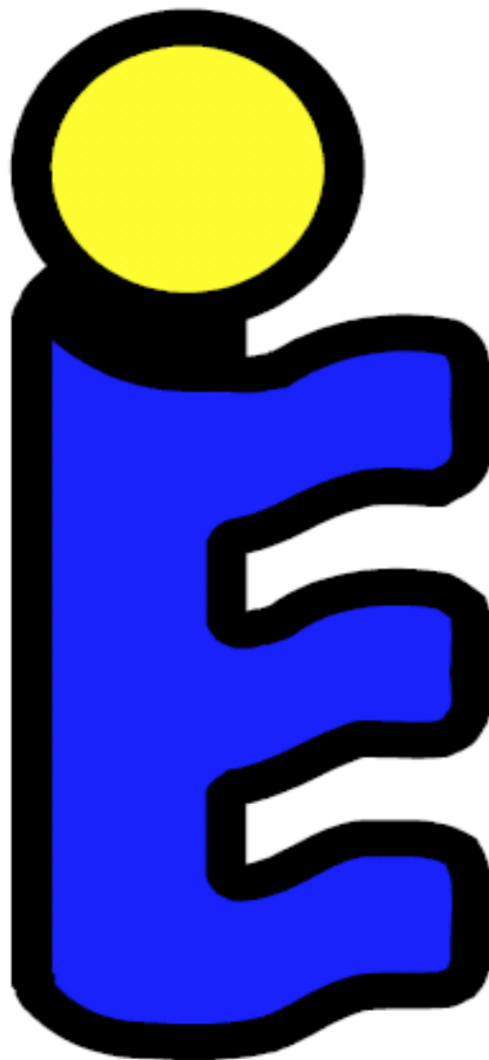

IPX7

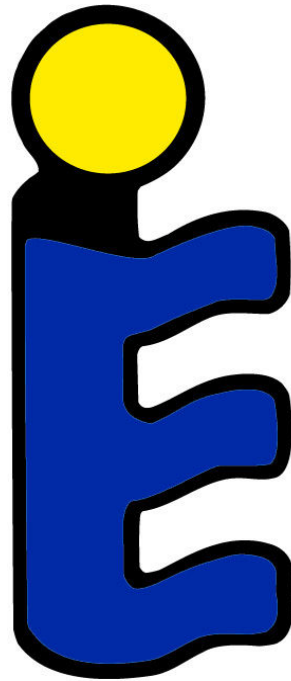

4. Savanoriškasis kokybės sertifikavimas

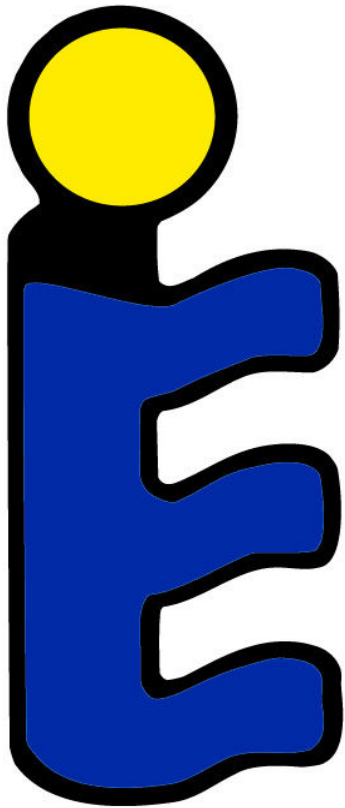
Savanoriškasis kokybės sertifikavimas:
ES KOKYBĖS ŽENKLAS
“KEY MARK”

Europos Sąjungos kokybės ženklas **Key Mark**

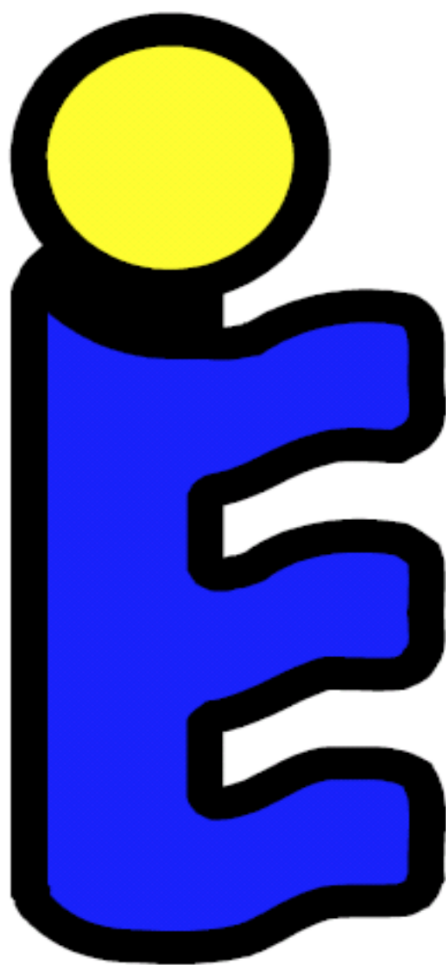
Key Mark – savanoriškas kokybės sertifikavimo ženklas, patvirtinantis konkretaus produkto naudotojui, kad minėtas gaminys atitinka tam tikrus Europos standartų reikalavimus.

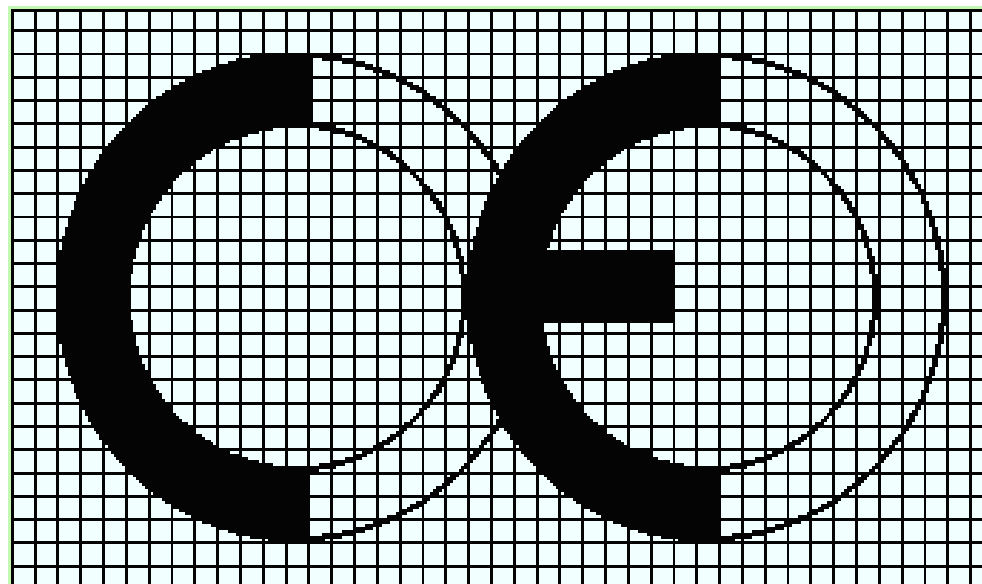
- **Gaminys atitinka Europos standartus**
- **Jis buvo patikrintas Nepriklausomų testavimo laboratorijų ir sertifikuotas nepriklausomų institucijų**
- **Produktas ir po sertifikavimo yra sistemingai tikrinamas ir atliekama gamybos procesų kontrolė.**
- **Produktas pagamintas “kokybiškoje” organizacijoje, įdiegusioje kokybės vadybos sistemą ISO 9001.**

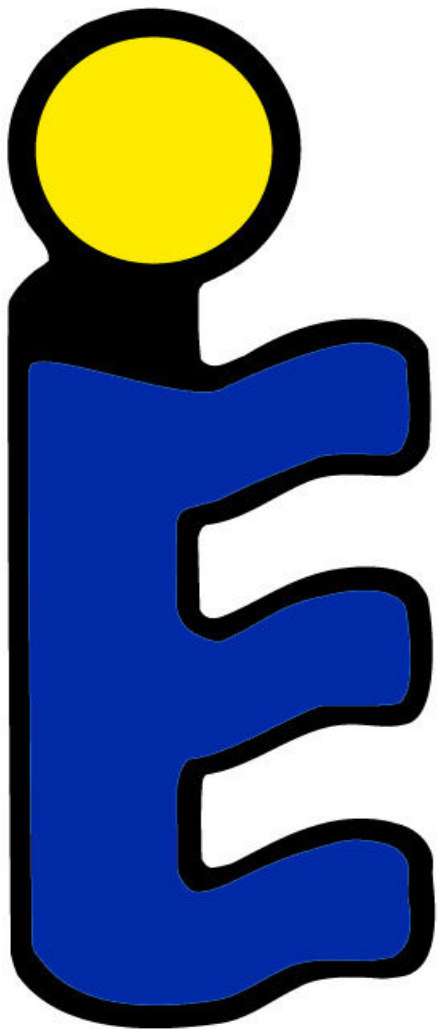
Produktų kokybės laidavimo ir sertifikavimo ES ženklai

**N.B. Siekiant KEY MARK sertifikato
organizacija turi būti idiegusi ISO 9001 KVS**

≠

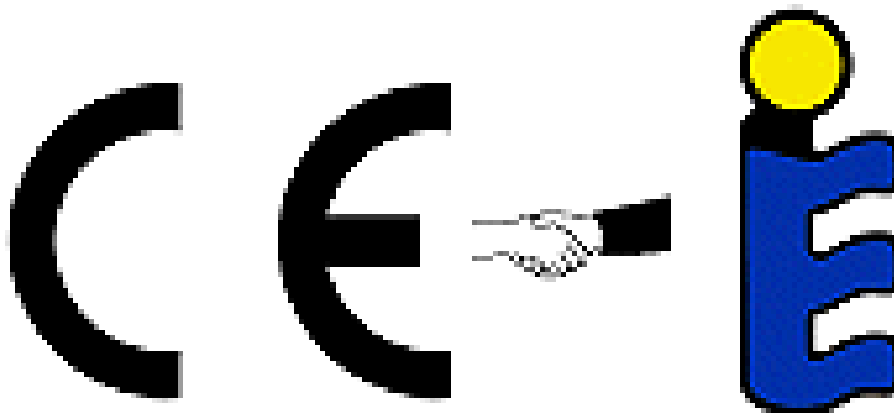

<http://www.key-mark.org>

Kee Mark Fees

Key Mark ženklas yra produkto kokybės ženklas

DIN CERTCO

Geplaciert für Konformitätsbewertung mbH

CERTIFICATE

The company

THERMO-SOLAR Zlatý S.r.o.

Na vlničke 14

865 01 ZLATÝ NAD HRONOM

SLOVAKIA

with its production site in

ZLATÝ NAD HRONOM

has been assessed for certification of the products

Solar collectors

of the type

TS 310

conforms to

DIN EN 12975-1:2006-08

DIN EN 12975-2:2006-08

Specific CEN KEYMARK Scheme Rules for Solar Thermal Products

and is granted the licence to use the marks

in accordance with the Registration No. below

Registration No. 011 73130 F

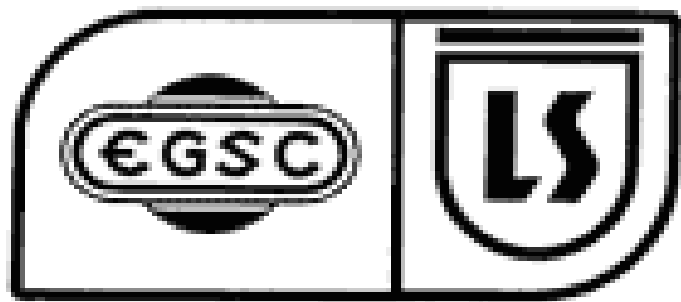
This certificate remains valid as long as the required surveillance
conditions will be passed with a positive result for the assessment.

Deutsche Register GmbH
DIN CERTCO Gesellschaft für
Konformitätsbewertung mbH
Alte Poststraße 66, 12205 Berlin

2008-12-24

Exp.-Ing. Dirk-Jörg Bomer, Erholz
- Acting Head of Certification Body -

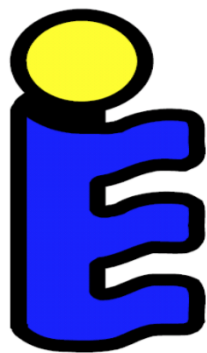

Lietuvos savanoriškojo sertifikavimo ženklas

- **Šiuo ženklu pažymėtas gaminys atitinka standarto ar kito norminio dokumento reikalavimus (ne tik saugos reikalavimus)**

Kurio produkto **kokybė** jums teikia didžiausią pasitikėjimą?

• 1.

• 2.

• 3. 128

5. Aplinkosauginis (ekologinis) gaminų ir paslaugų sertifikavimas

Jis susijęs su **gamtos išteklių išsaugojimu ir darniuoju vystymusi.**

(Žr. kita failą: Mokymai Sertifikavimas_2dalis)